

Jezus' glorie zien

(Geloven met Petrus 6)

Preek over Matteüs 17:1-8 (ds. Jos Douma)

Zes dagen later nam Jezus Petrus, Jakobus en diens broer Johannes met zich mee een hoge berg op, waar ze alleen waren. Voor hun ogen veranderde hij van gedaante, zijn gezicht straalde als de zon en zijn kleren werden wit als het licht. Plotseling verschenen aan hen Mozes en Elia, die met Jezus in gesprek waren. Petrus nam het woord en zei tegen Jezus: 'Heer, het is goed dat wij hier zijn. Als u wilt zal ik hier drie tenten opslaan, een voor u, een voor Mozes en een voor Elia.' Hij was nog niet uitgesproken, of de schaduw van een stralende wolk gleed over hen heen, en uit de wolk klonk een stem: 'Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde. Luister naar hem!' Toen de leerlingen dit hoorden, wierpen ze zich neer en verborgen uit angst hun gezicht. Jezus kwam dichterbij, raakte hen aan en zei: 'Sta op, jullie hoeven niet bang te zijn.' Ze keken op en zagen niemand meer, Jezus was alleen.

1.

Deze eerste dienst in ons vernieuwde kerkgebouw is een uniek moment om ons af te vragen: 'Waar gaat het in dit gebouw om?' In het kerkelijk leven lopen we het gevaar om ons vooral door drie vragen te laten leiden: 1) Hoeveel mensen komen er zondags in de kerk? 2) Hebben we een mooi en geschikt kerkgebouw? 3) Zijn de financiën op orde? Iemand noemde dat een soort nieuwe heilige drie-eenheid in de kerken: leden, gebouwen, geld.

Vanaf vandaag kunnen wij trots zijn op ons vernieuwde kerkgebouw. Het is echt heel mooi geworden! Maar dat brengt een groot gevaar met zich mee: dat we ons focussen op ons gebouw en vergeten waarom het gebouw er is. En ik wil vanmorgen graag dit antwoord met u spellen:

- Dit gebouw is er om een huis van de Heer te zijn!
- Dit gebouw is er om er God te kunnen ontmoeten!
- Dit gebouw is er om Jezus Christus centraal te stellen in ons eigen leven en in de samenleving!
- Dit gebouw is er om door de Geest gevuld te zijn met licht, met leven, met liefde!
- Dit gebouw is er om elkaar in Jezus' naam te ontmoeten en samen te genieten van vergeving, genezing en bevrijding!
- Dit gebouw is er voor de glorie van Christus!

Bewust heb ik het evangelie van Jezus' verheerlijking op de berg bewaard voor deze allereerste dienst in de vernieuwde Fonteinkerk. Want dit verhaal helpt ons om te zien waarom het gaat in het huis van de Heer. En straks, tegen het einde van de preek, zal ik ook tegen de achtergrond van dit verhaal een betekenis geven aan de kleuren die in deze ruimte zo krachtig aanwezig zijn: het stralende wit, het hemelse blauw en het diepe rood.

Maar eerst gaan we samen het verhaal meemaken.

2.

Ze zijn er alle drie bij: de kernploeg uit Jezus' twaalfstal. Petrus voorop, samen met Jacobus en Johannes. Heel bewust neemt Jezus ze mee naar een hoge bergtop. Dat staat er nadrukkelijk bij: een hóge bergtop. Dat is dus niet zomaar een plek, maar een plek waar de hemel de aarde raakt. Is het misschien ook de berg waar Jezus de bergrede heeft gehouden? Is het misschien dezelfde berg waar Jezus zich vaak terug trok om alleen te zijn met zijn Vader en om te bidden? Dat is allemaal niet zo duidelijk. In elk geval is de berg een heilige berg (zo duidt Petrus het aan in 2 Petrus 1:18). Een plek waar God zich indrukwekkend openbaart, zoals hij zich openbaarde op de berg Sinaï toen hij zijn Tien Woorden gaf aan Mozes (Exodus 19: rook, donder en bliksem, een dreigende wolk, zeer luid geschal van een ramshoorn, een geweldig stemgeluid) en zoals hij zich openbaarde aan Elia op de berg Horeb nadat Elia een reis van veertig dagen door de woestijn had gemaakt (1 Koningen 19: een krachtige windvlaag, een aardbeving, een vuur, het gefluister van een zachte bries).

En ook nu vindt er een gebeuren plaats dat grote indruk maakt. Jezus verandert van gedaante (letterlijk staat er: hij ondergaat een 'metamorfose'), zijn gezicht straalt als de zon, zijn kleren worden wit als het licht. Hier zien we de luister van Jezus, de glorie van Gods Zoon: zo stralend en schitterend is Christus. Hij is God! Mozes, die zodadelijk ook verschijnt, straalde en schitterde ook toen hij eens de berg afkwam omdat hij iets van God had gezien (Exodus 34:29-35) en dat was al zo krachtig dat hij een sluier voor zijn gezicht moest doen omdat hij letterlijk oogverblindend was. Maar Jezus straalt zélf, van binnenuit. Hij is de oogverblindende, stralende, schitterende Zoon van de Vader.

En dan zijn daar opeens Mozes en Elia. Ze staan daar namens heel het Oude Testament. Ze zijn de twee grootste profeten uit de tijd die voorafgaat aan de komst van Jezus op aarde. Je zou ook kunnen zeggen: Mozes vertegenwoordigt vooral de wet, en Elia de profeten. Want zo wordt het Oude Testament wel samengevat: 'De wet en de profeten.' (Matteüs 22:40). Er is nog wel meer over Mozes en Elia te zeggen. Naast dat ze allebei op heel bijzondere manier God hebben ontmoet op de berg, is het leven van hen beide niet op een gewone manier geëindigd. Mozes is gestorven terwijl niemand erbij was en hij is door de HEER zelf begraven (Deuteronomium 34:5-6) en Elia is zelfs niet gestorven maar opgevaren naar de hemel in een wagen van vuur, met paarden van vuur ervoor (2 Koningen 2:11).

Deze twee mannen Gods komen nu namens het Oude Testament, namens alle gelovigen ook die in de hemel zijn, op aarde om te spreken met Jezus. Matteüs geeft niet aan waarover dat gesprek ging. Lucas wel (Lucas 9:31): 'Ze spraken over het levenseinde dat hij in Jeruzalem zou moeten volbrengen.' Temidden van al die glorie en luister en schittering en dat stralende licht, voeren Mozes en Elia namens de hemel dus een gesprek met Jezus over het lijden, over zijn dood, over de weg naar het kruis. Dat is een enorme tegenstelling. Vaak hebben we de neiging om die twee kanten van het evangelie wat tegen elkaar uit te spelen. Dan leggen we óf alle nadruk op het lijden vanwege de zonden, op de aanvechting die bij het christenleven hoort en op de onvolmaaktheid van dit leven óf we leggen alle nadruk op de luister vanwege de overwinning die onze opgestane Heer heeft behaald en op de kracht die we als christenen mogen hebben om de zonde te overwinnen en te gaan lijken op Jezus. In beide gevallen gaat het fout. Want we moeten ze helemaal op elkaar betrokken houden: het lijden en de luister, het kruis en de opstanding, Jezus als lam en Jezus als leeuw. Hier op de hoge en heilige berg komt dat samen: we zien er de luister en we horen er over het lijden.

Want zes dagen eerder was het daarover gegaan: Jezus was begonnen te zeggen dat hij moest lijden en sterven (Matteüs 16:21-23). Maar dan is het Petrus die naar voren stapt en

zegt: 'Dat nooit Heer. God zal het verhoeden!' Petrus wil er niet aan. Hij wil wel een messias maar niet een die dood moet gaan. En Jezus wijst hem terecht: 'Ga terug, achter mij, Satan! Je zou me nog van de goede weg afbrengen.' Petrus speelde toen dus de hoofdrol, in het ontkennen van de noodzaak van het lijden en het kruis van Jezus om voor de zonde van de hele wereld te betalen.

En nu speelt hij weer de hoofdrol. Heel kort maar trouwens. Want de woorden die hij spreekt worden al heel snel overschaduwd door een wolk en overstemd door de woorden van God zelf. En we moeten oppassen om Petrus hier niet te hard te vallen. Dat zijn woorden niet goed gekozen waren, dat hij niet begrijpt wat hier aan de hand is – wie zal het hem kwalijk nemen? Wat er gebeurt is ook zo overweldigend en zo overrompelend. Wat moet je dan zeggen? Je zegt maar wat en het is goed bedoeld. Maar wat gaat hier in de kern fout? Ik denk dat dit fout gaat: Petrus denkt dat hij de hemel moet helpen door tenten op te zetten voor Jezus en Mozes en Elia, en hij ziet niet in dat de hemel hier is om hem te helpen! Petrus denkt te aards. En het lijkt erop dat hij zes dagen nadat Jezus hem zo scherp heeft terecht gewezen, nog niet echt verder gekomen is: 'Je denkt niet aan wat God wil, maar alleen aan wat mensen willen.' (Matteüs 16:23).

Maar nog voordat Petrus is uitgesproken is er alweer een nieuwe openbaring. Jezus staat daar te stralen in zijn schitterende glorie, Mozes en Elia staan er ook, en dat zal ook een hemelse aanblik zijn geweest, en dan glijdt er de schaduw van een stralende wolk over hen heen. Het is allemaal zo goddelijk wat er gebeurt. Die berg, de hoge en heilige berg is al de plek waar hemel en aarde elkaar raken. Maar God doet nog iets om duidelijk te maken dat hij zelf hier aanwezig is. Een stralende wolk.

Zo'n wolk is ook het teken van Gods presentie, van Gods aanwezigheid. In Exodus 40 zien we dat een wolk de pas afgebouwde tabernakel vervult: de majesteit van de HEER vervult de ontmoetingstent. En gedurende de reis door de woestijn was er overdag steeds de wolkkolom en 's nachts de vuurzuil, beide teken van de tegenwoordigheid van God (Exodus 13:21-22). En als Jezus naar de hemel gaat, en opstijgt, is daar opeens ook een wolk. Dat is niet zomaar een wolk, die er toevallig is. Het is het teken van Gods tegenwoordigheid. Als Jezus naar de hemel opvaart dan laat de wolk zien dat hij wordt opgenomen in de tegenwoordigheid van God (Handelingen 1:9).

Zo is ook hier die stralende wolk nog een teken van Gods presentie. 'Petrus, voel het nu toch, laat het tot je doordringen, GóD is hier, zijn heerlijkheid is hier, want Jezus is hier! Alle menselijke overwegingen, Petrus, alle menselijke overwegingen verbleken hier bij de goddelijke gedachten die leven in het hart van de Drie-enige. Mijn wegen zijn niet uw wegen. Mijn gedachten zijn niet uw gedachte.'

En dan klinkt er een stem uit de wolk. De stem van de Vader. Dat gebeurt in het evangelie van Matteüs nog een keer, eerder al, bij de doop van Jezus in de Jordaan (Matteüs 3:16-17). En het moet ons veel te zeggen hebben dat God op beide momenten precies hetzelfde zegt 'Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde.' Gods hart klopt sneller als hij zijn Zoon ziet. Over niemand ervaart God meer vreugde dan over zijn eigen Zoon. Hij is aan hem verknocht. Jezus is zijn oogappel. Jezus is zijn alles. Wij kunnen God nooit beter dienen en eren dan wanneer we hierin zijn navolgers worden, en met heel ons hart zeggen: 'Jezus, geliefde Zoon van God, in u vind ik vreugde!'

Maar er wordt nu nog wel iets aan toegevoegd: 'Luister naar hem!' En op dit moment betekent dat vooral (in vervolg op wat er zes dagen eerder is gebeurd):

- luister als Jezus zegt dat hij moet lijden en sterven;

- luister als Jezus zegt dat je je kruis op je moet nemen als je hem wilt volgen;
- luister als Jezus zegt dat je je leven alleen kunt behouden als je het verliest omwille van hem;
- luister naar Jezus als hij zegt dat de weg naar de heerlijkheid altijd door het lijden heengaat.

Want de heerlijkheid en glorie die de leerlingen nu ondergaan op de hoge en heilige berg is een voorproefje van waar het op uitloopt. 'Moest de messias al dat lijden niet ondergaan om zijn glorie binnen te gaan?' (Luc. 24:26).

Dit alles is zo overweldigend dat Petrus, Jacobus en Johannes zich op de grond neerwerpen en uit angst hun gezicht verbergen. Doodsangsten staan ze uit. Want ze kennen het woord uit de Schrift: 'Geen mens kan mij zien en in leven blijven.' (Ex. 33:20). Gods aanwezigheid is zo indrukwekkend, zo overweldigend, zo angstaanjagend. Zonder Jezus zou je er dood aan gaan. Zonder Jezus is het zien van Gods glorie het absolute einde.

Maar Jezus is erbij. Hij komt dichterbij zijn leerlingen, hij raakt ze aan met de hand die straks doorboord zal zijn: 'Sta op! Wees niet bang!' Als je dichtbij Jezus bent - Jezus alleen - hoeven we niet bang te zijn. Zijn aanraking en zijn zachtmoedige stem geven rust en vrede en vrijheid. En zo zien we hier dat alles draait om Jezus: om zijn hemelse luister en zijn aardse lijden. Om zijn genadige aanwezigheid.

3.

Petrus komt in zijn tweede brief terug op wat hij heeft meegemaakt: 'Wij hebben met eigen ogen zijn grootheid gezien.' (2 Pet. 1:16-17). Dit moet een van de ervaringen van Petrus zijn geweest die zijn hele leven met hem zijn meegegaan. Het had een ongelooflijke indruk op hem gemaakt.

Maar nu zien we in zijn tweede brief, zijn geestelijke testament dat hij tegen het einde van zijn leven geschreven heeft, dat dit het allermeest is blijven hangen, dat dit de meeste betekenis voor hem had: niet het zien van de glorie van Jezus, maar het horen van de stem uit de hemel, het horen van de stem van de glorievolle Vader, die zegt: 'Dit is mijn geliefde zoon, in hem vind ik vreugde.' En het leidt bij Petrus tot overwegingen over het woord van de profeten, over het Woord van God in de Schriften, over de bijbel dus als de plaats waarin Gods spreken klinkt. En Petrus moedigt ons als de lezers van zijn brief aan om een diep vertrouwen te hebben in de woorden van de profeten, die met één mond gesproken hebben: de vervulling van al Gods beloften is gekomen in de messias van God, Jezus Christus!

Het gaat bij de verheerlijking op de berg en nu in deze preek om twee dingen, die ik kort zo wil aanduiden:

- 1) het ervaren van **de presentie van God** (de wolk)
- 2) het horen van **het spreken van God** (de woorden)

Beide zijn belangrijk. Beide zijn manieren om God te ontmoeten. Beide wegen zijn begaanbaar om God en Christus te leren kennen: het ervaren van zijn presentie (als onze ogen ook meedoen, en ons gevoel, en ons aangeraakt worden) én het horen van zijn stem (als we luisteren met onze oren). Want het geloof is ook uit het zien, het zien van de glorie van Jezus.

Maar dat zien, die ervaring van Gods aanwezigheid en van Jezus' glorie heeft wel steeds opnieuw de bevestiging en de toelichting van Gods woord nodig. 'U doet er goed aan uw aandacht altijd daarop gericht te houden, als op een lamp die in een donkere ruimte schijnt, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw hart.' (2 Pet. 1:19).

4.

Ik had beloofd om tegen het einde van de preek, tegen de achtergrond van het evangelie van de verheerlijking op de berg, een betekenis geven aan de kleuren die in deze ruimte zo krachtig aanwezig zijn: het stralende wit, het hemelse blauw en het diepe rood. Nu is het zover.

Het **stralende wit** van de wanden, van het licht dat hier binnenvalt, herinnert ons steeds opnieuw aan de glorie van Jezus! – Zijn gezicht straalt als de zon, zijn kleren zijn wit als het licht. Telkens als we hier als gemeente zijn mogen we het wit verbinden met de luister van Jezus, zijn krachtige uitstraling, die we steeds meer willen leren zien met de ogen van ons geloof.

Het **diepe rood** van de vloerbedekking op het podium herinnert ons steeds opnieuw aan het bloed van Jezus! – Zonder dat bloed, zonder het lijden, zonder het kruis kan er van stralend wit geen sprake zijn, kan er geen glorie zijn. Want Jezus weg was door lijden heen naar de heerlijkheid die hij nu heeft. Zijn bloed, zijn offer aan het kruis, de verzoening met God is altijd de basis waarop we staan, het fundament. Jezus heeft voor ons geleden.

Het **hemelse blauw** van het plafond herinnert ons steeds opnieuw aan de presentie van Jezus! – Hij is de aanwezige. Zoals de wolk er was op de berg, zo is Jezus door zijn Geest in ons midden. Als we de hemel zien mogen we dat altijd weer verbinden met de aanwezigheid van Jezus Christus die gezegd heeft: 'Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.'

- -

We gaan nu samen luisteren naar een lied, waarin alles wat we nu hebben gehoord en gezien terugkomt. Laten we er naar luisteren en ons en door laten aanraken en de verlangens van het lied biddend tot onze verlangen maken...

*Laat het huis gevuld zijn met wierook van aanbidding.
Laat het huis gevuld zijn met de wolk van mijn Geest.
Laat het huis gevuld zijn met het brood van eeuwig leven.
Laat het huis gevuld zijn met mijn geur.*

*Want Ik wil komen met mijn Geest,
en doorwaaien heel het huis.
Ik wil het maken tot een tempel
waar Ik woon.
Laat mijn leven in je zijn.
Ik maak je heilig, puur en rein.
Laat het levend water stromen door je heen.*

*Laat het huis gekleed zijn met kleden van fijn linnen.
Laat het huis gekleed zijn met gerechtigheid en trouw.
Laat het huis gekleurd zijn door het bloed van uw Zoon Jezus.
Laat het huis gereinigd zijn en schoon.*

*Want U wilt komen met uw Geest,
en doorwaaien heel het huis.*

*U wilt het maken tot een tempel
waar U woont.
Laat uw leven in ons zijn.
Maak ons heilig, puur en rein.
Laat het levend water stromen door ons heen.*

*Heer wij roepen tot U:
kom opnieuw met uw vuur.
Wij verlangen naar echtheid.
Bewerk het diep in ons hart.*

*Heer wees welkom met uw Geest,
en doorwaai nu heel het huis.
Kom het maken tot een tempel
waar U woont
Laat uw leven in ons zijn.
Maak ons heilig, puur en rein.
Laat het levend water stromen door ons heen.*

Liturgische handreiking:

Liedboek Gezang 460
Het evangelie van Gods wet
Psalm 119:17,21
Gebed
Exodus 40:34-38
Liedboek Gezang 457
Matteüs 17:1-8 en 2 Petrus 1:16-21
Kerkboek Gezang 57
Preek **Jezus' glorie zien**
Gebed
Psalm 27:3,4
Voorbeden
Collecte
Liedboek Gezang 320